

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÅRG. VIII.—N:R. 18.

WINNIPEG, MAN., MAJ 3 1900.

LÖP. N:R 321.

Stor eldsolycka.

Stad. Hull nedbrunnen jemte en stor del af Hufvudstaden.

Sista delen af fabriksstaden Hull jemte 1500 bostadshus i Ottawa, nedbrunno i torsdags och fredags. En soteld i Hull orsakade denna svåra olycka, som gjord ett tiotusen tal människor hem- och brödlösa, hvarjämte egendom försvärts till ett värde af \$15 millioner med helt ringa försäkring. Elden spred sig med så förfärande hastighet att det var nödvändigt att använda dynamit för att i någon mån stöfva eldens framfart. Hade vin den ej vänt sig torde emellertid hela Ottawa hafva stannat med, ty brandkåren kunde intet uträtta. Bränder och gulsor flögo överallt från de brinnande brädgårdarna. E. B. Eddy's välkända tändsticks- och pappersfabrik, flera fabriker, samt ett par af de största sågverken i landet. Sju personer säges tyvärr ha omkommit. C. P. R. stationen i Ottawa strök med jemte en massa fraktkörs och vagnar, åsamkande ett förlust på en kvarts million doll.

Hjälp har allaredan sändts från många städer, hvarjämte parlamentet anslagit \$100 000. Äfven från London, England, har subskriptionslistor utlagts för de nödlidande. Från Toronto sändes en massa bröd, vitt och kläder, hvarjämte \$25,000 voterades af stadsfullmäktige. Parlamentet nödgades adjournera, enär elektricitetsverkets brand förläckt salarier i tvärker.

Upprop om hjälp för de brandskadade har besvarats med största beredvillighet. Omkring \$300,000 ha allaredan influtit.

Arbetena med att undanröja det värsta hafva börjat och det väntas, att största delen af de nedbrunna fabriker skola återuppbyggas. Nöden är emellertid stor bland arbetarna, af hvilka största delen ej ha några besparingar efter vintern.

Hufvudstadsbrief.

Ottawa april 28.

Parlamentets arbeten lida för närvarande af oppositionens taktik, hvilken synes hufvudsakligen bestå uti att draga ut debatterna i det allra längsta genom att vid hvarje tillfälle införa i diskussionens ämnen, hvilka äro helt främmande därför. För i värld den brukades att läsa upp långs utdrag ur allihanda blå böcker o. annat för om möjligt draga ut tiden nu går det till på ett finare sätt, mera raffineradt så att säga.

En efterdyning af Manitobas olfrågan hördes i underhuset häromdagen, då Mr Dugas, konservativ medlem för Montreal, ef er att hafva dragit husets uppmärksamhet på den proponerade sammansmältningen af protestantiska och katolska skolor, frågade Sir Wilfrid Laurier, om han ännu kände sig fullt tillfredsställd med lösningen af problemet. Att frågan väckte uppmärksamhet kan nog tänkas och sir Wilfrids svar lyssnades till med största intresse. Ministern yttrade sig ungefär på följande vis: Jag har uppmärksammat de steg, som tagits i Winnipeg för fullt närmande mellan de båda skolorden samt har

likaledes sett referatet öfver det som sådes, nämligen: vi äro lekman och komma, påverkade af de bästa motiv. Vi medgifva att nuvarande skollag är lämplig för oss och att vi kunna genom ömsesidiga eftergifter enas om sättet att komma till sammans; ånskönt detta är ett förslag från oss lekman känna vi oss försäkrade att äfven presterskapet kan antaga det samma! Sir Wilfrid sade sig med hänsyn till detta yttrande vara öfvertygad, att skollagän lästs på ett för alla behagligt sätt.

De stora hittills nästan okända områdena i norra Ontario skola äfven nog undersökas af ett antal landmatrare, hvilka skola afgifva rapport öfver vissa distrikt. Försök skola göras att exportera canadiensiska druvor till England. Dessa mogna på helt andra tider än de europeiska och torde därför ej komma i konflikt med dem.

Dominion Parlamentet.

Manitoba Northwestern bolagens ansökan om förlängning af tiden för byggande af järnvägar med en majoritet af 35. Mc Kenzie & Mann kämpade mot förslaget af alla krafter och lyckades.

Parlamentet satt ej i fredags och lördags på grund af eldsvåda. Huset samlades den första maj och voterade \$100,000 till de brandskadade i Hull och Ottawa. Dessutom auslöst \$20,000 till nytt postkontor och \$21,000 till nya landfasten för Chaudierebron.

Ett lagförslag om spannmåls-handels regulation har framlagts af Sir Henry Joly. Det innefattar alla de förslag som gjorts af den nyligen hälle kommissionen.

Iurikesdepartementets rapport hari dagarna utkommit. Antalet invandrare i fjol voro 41,927, hvar af 8,839 kommo från Förenta Staterna. 6,689 homestead upptogos. Departementets inkomster voro \$1,674,959.

CANADA.

Quebec.

— Ett tredskande vittne, Mrs Mooney, i en mordsak i Quebec vägrade svara på framställda frågor samt förnekade tron på Gud och ett framtida lif. Hon dömdes till fängelse för frakt af domstol.

Ontario.

— De nya lastageplatserna för järnmalm vid Michipicoten komma att kosta \$200,000.

— Konduktören John Savage blef den 26 sistlidne ihjulslagen vid Dinorwie. Han gick på taket af vagnerna och råkade därvid slå sig emot en vattenpipa. Han lifv under vagnarna och krossades.

— Hammond Reef, det stora guldgrubbarne malmerget vid Saw Bill Lake skall denna sommar bearbetas med 40 stamper.

— 5 slyuglar, som orost Jularnes gudstjänst, i Ottawa dömdes till \$500 böter eller sex månaders fängelse.

— Fyra italienare dödades genom dynamit explosion på sektion No. 17, Rainy River Banan.

— Invandrare ankomma fortfarande från Staterna till Fort William.

— Två män gjorde inbrott i Gardners, Rice & McLeods butik i Rat Portage men togos på bar gärning.

— De tre för dynamitattentatet i Welland kanalen häktade trenne irländare ransakas och indicierna mot dem äro mycket starka.

— Farhågor för ett allmänt angrepp af "Feniens", irländska frilytare, säges vara orsaken till att fem milisbataljoner mobiliserats och kommanderats på fälttjänstövning längs Förenta Staternas gränser.

Manitoba.

— Nord Dakotas inbyggare synes nytja våra banor nu sedan Snowflake grenen byggts.

— I Portage la Prairie har man börjat skatliga kyrkor som hittills varit frifragne.

— Duktiga skurar hafva glädt landtmännens hjärtan på flere ställen i provinsen.

— D. H. Mc Millans & Co. elevatör i Emerson reanade bitrom dagen. 2000 bushel hvetet spildes.

— Dominion Companies elevatör i Virten brann den 29 sistl. 15000 bu. hvetet förstördes.

— Efter att hafva duktigt dammat på Greenway och McMillan har Tribune börjat jaga efter Cameron.

— Det synes vara öfverenskommet mellan C. P. R. och N. P. R. att ej komma i för stark konkurrens med hvarann.

— Under försök att bränna upp afskrädd på sin gård råkade en Mr Hogobom att tända eid i sina stal lar, som jemte flere hästar branno upp. Skadan är \$700 utan försäkring.

— Det säges, att de förnämsta paragraferna i prohibitions lagen äro: att endast minuterhandel skall förbjudas, lagen skall ej träda i verksamhet före 1902 och äfven ej då, om ej hela landet antager samma lag.

N. W. Territorierna.

— "Regeringsarbetet" kostade i fjol \$16,103,15, medan inkomsterna från Territorierna voro \$42,090.

— I legislative församlingen uppkom en fråga om komiteers rättighet att inkalla olika medlemmar för att vittna. Mr Bennett af Calgary hade nämligen vägrat efterkomma en kallelse, hvadan Dr Patrick af Yorkton, kommittens ordförande, nödgades anhålla om församlingens befatting, hvilket gillades.

\$1000 voterades för de nödlidande i Hull och Ottawa.

— Mr J. H. Ross höll sitt budgettal den 26 sistlidne i hvilket han framlade ett utgiftsförslag af \$468,000. Under den därpå följande debatten kritiserade oppositionen varum Mr Ross frånvaro under så lång tid i fjol samt beklagade, att han dragit sin lön under tiden. Oppositionen tyckte sig därpå kunna tro, att endast två ministrar voro nödvändiga.

— Ganska många nya invandra-

re ha ankommit till Medicine Hat och dess omgifningar.

— En vagnslast "settlers effects" brann upp på väg mellan Moose Jaw och Swift Current skada \$1900.

— Entreprenör Charlsbois har tillerkänts \$310,000 för byggandet af Great North West Central banan.

— Mr J. A. Graft söder om Maple Creek har som det synes tvåduktiga döttrar, 11 och 13 år. De fångade två stora vargar i sax helt nyligen. Den ena sköto de och den andra kastade de en snara om halsen på och släpade honom till döds.

— En ungrare fölles att bita \$25.00 för utsittande af prärieeld. Han hade tändt sin pipa samt släp brinnande stickan, då plössligt det torra gräset började brinna. Till all lycka fanns folk i närheten, som angraren fick bita \$25.00. Se upp herrar rökare på prärien.

— Nya Stockholm den 27 april. Våren i år kom tidigt, och under ett par veckor har här rådt sommarvarma dagar. Sånningen började för tre veckor sedan och den först sådda hveten börjar titta upp genom jorden. Ett större areantal besås i år i kolonien än föregående år.

Litet snö hade vi, men ingen vidare nederböra ha vi haft på en månad, så att det är mycket torrt. Prärieelder ha en längre tid varit synliga i norr, öster och väster, och om kvällarna kunde man iakttaga en hemsk men vacker syn af ett eldhaf 40 a 50 mil långt; men till lycka var det stark dagg natten mellan den 26-27 och vindstilla, så att den slocknade, eljest hade vi nog haft påhälsning af den.

Skogarna börja bli gröna och det kärkomna lövet är åter här. Alex.

— Den gångna vintern har varit gynnig för kreaturskötare. Knapast några döda djur flannas på prärien.

British Columbia.

— Kolarbetarna vid Wellington strejk blef helt kortlivad, enär Mr Dunsmuir lofvade erkinna arbetarnes rätt att förenas sig.

— Den politiska situationen är fortfarande egendomlig. Ett dussintal partier söka framja sina egna kandidater och frågan är nu ej längre: mot eller med Marlin.

Utländet.

Drottning Victoria afreste den 26 sistl från Irland till England. Hela hennes vistelse på den "gröna" ön har varit mycket angenäm och det irländska folket har häfdat sitt rykte om gästvänlighet.

En förfärlig grufexplosion ägde rum invid Colton, Utah, i hvilken 100 arbetare förlorade lifvet. 250 man voro i arbete, då olyckan skedd.

Försäljningen af de danska Vestindiska öarne säges hafva strandat på danska regeringens ovilja att betala 10 kommission åt S-andard Oil Co., som påstår sig vara den enda makt, som kan förmedla köpet.

En större flottrey hölls i japanska farvatten af kajsaren. 30 örlogsfartyg deltag. Ett japanesiskt krigsskepp, som tillika är det största i världen, har stött på grund,

Transvaal kriget.

I general Louis Botha synes ett duktigt fältherresnille ha framträdtt samt en värdig efterträdare till gen. Joubert, erkända de engelska militärkritikerna. Han synes på ett raskt och skickligt sätt dragit undan från det sydöstra distriktet med sina konvojer af säd och boskap, i trots af att ett halft dussin engelska generaler voro efter honom. Gen. French var svårast efter honom, men han lyckades hejda honom vid Tabancho, hvarest striden vid Leeuv kopje ägde rum. Båda motståndarna ligga nu lägrade på höjderna vid Tabachnu, och boerna synes fortfarande hålla vägen till Ladybrand. Roberts hufvudarmee ligger vid Karee Siding. Dagliga strider mellan förposterna äga rum. Som inga nyheter släppas igenom, väntar man dagligen få höra nyheten, att Roberts brutit upp sin armee.

Senare underrättelser visa, att boerna äro mycket aggressiva, samt hålla starka positioner i norr. Terrängen här är mycket svår. Under lördagen och söndagen ägde flera heta strider rum, hvarunder boerna sökte driva French tillbaka, i trots af dennes öfverlägsna antal. En konvoj var nära att tagas, men räddades genom gen. Brabants komst ur sin knipa.

I träffningen vid Leeuv kop utmärkte sig det canadiska beridna infanteriet. 2 canadiensare stupade hvarjämte col. Otter sårades lätt på två ställen. Några canadiensare ha den sista tiden affidit af klimatefverrar. Regimentet räknade vid utryckningen 1039 man. I mars månad mönstrade det 751 man. 23 andra regimentet reder sig bra.

På västgränsen synes boerna vilja upprepa samma manövrer som nyligen på östgränsen. Flera boerkommandon hafva varsnats i engelsmannens rygg, och styrkan vid Warrenton hotar att blifva afskuren, hvilket synes vara så mycket obehagligare, som general Hunter just står i begrepp att med 5000 man marschera till Mafekings undsättning. Järnvägen till Kimberley har besatts, och engelsmännen torde blifva fördröjda ytterligare genom ett småkrig på denna sida.

Mafeking håller fortfarande ut, trots alla vedervärdigheter. Ett par boeranfall rapporteras hafva tillbakslagits.

Från Natal kommer underrättelsen, att en svår epidemi utbrutit bland Bullers hästar. Boerna bereda sig på att tillbringa vintern i det nataliska höglandet och drifva dit sina hjordar.

Med anledning af gen. Roberts kritik säges gen. Buller ha infämnat sin resignation, som Roberts ej beviljat honom. Till och med Kitchener har fått snubbor för Paardebergaffären, och han synes för tillfället ha fått träda alldeles i skuggan. Emellertid synes man vara öfvertygad om, att gen. Roberts kritik är på sin plats.

I Johannesburg inträffade en fruktansvärd explosion i en ammunitionfabrik, som äges af en engelsman, men nu drives af boerregeringen. Ett halft hundratal dödades och sårades, däribland arbetschefen, ing. Grundberg. Maskineret räddades. Som engelsmän misstänkas för att anlagt dædet, ha de kvarvarande engelsmännen jämte amerikanarne utvisats.